

Kultur- og kirkedepartementet
Pb. 8030 Dep.
0030 Oslo

06.06.2008

Vår ref: 430/ JL
Deres ref:

Kommentarer til forslag til forskrift om register for frivillig virksomhet

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) representerer 76 barne- og ungdomsorganisasjoner, som til sammen organiserer mer enn 500 000 barn og unge. LNU støtter realiseringen av et frivillighetsregister, og formålet om å bedre og forenkle samhandlingen mellom frivillige organisasjoner og offentlige myndigheter. LNU var en av initiativtakerne til et frivillighetsregister, og vedtok i 2005 en uttalelse med tittelen "Opprett frivillighetsregisteret nå!". Bakgrunnen for dette var at organisasjonene ønsket et register tilpasset frivillig sektor som kunne erstatte store deler av rapporteringsbyrden organisasjonene opplever i dag.

En bloc-registrering og avgift

Hensikten med Frivillighetsregisteret er å forenkle – ikke å påføre organisasjonene økt byråkrati
Frivillige organisasjoner har i mange år etterlyst et Frivillighetsregister blant annet for å forenkle relasjonen mellom organisasjonene og staten, og redusere byråkratiet. Dersom staten ikke åpner for at sentralleddet i de store bevegelsene/organisasjonene kan registrere lokale lag en bloc i Frivillighetsregisteret er resultatet at lokallagenes arbeidsbyrde økes i forhold til i dag. Dette er ikke formålstjenlig verken for staten, eller organisasjonene.

Målet må være at lokallagene skal belastes med minst mulig byråkrati. Det må være tilstrekkelig for dem å registrere seg og vedlikeholde informasjonene om laget i ett register i egen sentralorganisasjon. Sentralorganisasjonene må kunne forestå viderefremming av informasjonen til Frivillighetsregisteret.

For at registeret skal bli en suksess må flest mulig organisasjoner benytte seg av muligheten til å registrere seg. Det bør derfor være mulighet for å registrere alle lokallagene en bloc for store hierarkiske organisasjoner. Organisasjonene sitter med oppdaterte registre over egne lokale lag og foreninger som det vil være svært enkelt å formidle videre til frivillighetsregisteret. Hvis det er nødvendig å få inn bekreftelser fra hvert enkelt lokallag, kan det enkelt løses gjennom for eksempel Altinn. Sentralorganisasjonene kan registrere opplysningene om lokallagene, deriblant e-postadressene til lokallagslederne, som deretter får en e-post fra systemet der de kan velge å bekrefte informasjonen som er registrert på lokallaget. Registreringen blir gyldig i det lokallagslederen bekrefter informasjonen på denne måten. Alle organisasjoner som ønsker det må få muligheten til å registrere lokallagene sine en bloc.

En bloc-registrering er en forutsetning for Frivillighetsregisterets suksess

En bloc-registrering vil føre til at mange flere lag registrerer seg, og dermed at frivillighetsregisteret blir vellykket. I tillegg til at det vil spare lokale frivillige for mye arbeid, vil det også skape stordriftsfordeler for registeret da det vil gi atskillig færre feil

og mangler i søknadene med en bloc-registrering enn hvis hvert enkelt lokallag skal gjøre det selv. Mange lokallag drives av 16-åringere med lite erfaring fra offentlige registre og byråkrati, som ofte ikke vil prioritere å bruke tid på registrering fremover aktivitet i laget. Det vil også sikre bedre oppdateringer av registeret, siden sentralleddet i organisasjonene allerede har rutiner for å samle inn riktig informasjon om alle lokale lag hvert år. Arbeidsbyrden til registeret blir mindre om de kan forholde seg til et mindre antall rutinerte sentralledd som gjør mye av jobben med innsamling av oppdatert informasjon fra lokallagene.

Grasrotandelen vil være en motivasjonsfaktor for noen organisasjoner til å registrere seg i frivillighetsregisteret. Men mange lag og foreninger har ikke noe potensial til å ta inn penger gjennom grasrotandelen, og vil derfor kanskje ikke se nytten i å registrere seg hvis det for dem bare innebærer en ekstra avgift og byråkrati. Det er derfor essensielt å gjøre denne prosessen så enkel som mulig, gjennom en bloc-registrering.

Alle organisasjoner som registrerer lokale lag en bloc må få anledning til å betale et årlig gebyr som dekker alle lokallagene i organisasjonen. Dette gebyret kan være på mellom 5000 og 10.000 kroner. For organisasjoner med få organisasjonsledd som ikke ønsker å registrere seg en bloc, kan hvert lokallag som registrerer seg betale et årlig gebyr, som foreslått i forskriften.

Økonomiske konsekvenser

I tillegg til de praktiske fordelene ved en bloc-registrering og en felles avgift for hele organisasjonen, vil denne ordningen sikre at det ikke er breddefrivilligheten med små midler som må finansiere store deler av frivillighetsregisteret. Systemet i forslaget til forskriften vil føre til at barne- og ungdomsorganisasjonene må betale over 2 millioner i året til frivillighetsregisteret. Dette utgjør 25% av de årlige beregnede inntekter for registeret. Samlet sett vil dette være en tung økonomisk belastning for barne- og ungdomsorganisasjonene, som totalt utgjør kun 1% av omsetningen i frivillig sektor. Musikkorpene må for eksempel betale 425.000 kroner til sammen i registreringsavgift, og 230.000 i årlig avgift. Dette er en betydelig økonomisk belastning.

Kilde: Frivillighet Norge, LNU, Fordelingsutvalget, Ot prop. 55 (06/07)

Flertallet i Stortingets familie- og kulturkomite skrev i sine flertallsmerknader til saken at hierarkiske organisasjoner som registrerer lokale lag samlet bør få mindre kostnader.

Dette er ikke tatt hensyn til i forskriften til frivillighetsregisteret. Dette vil føre til at idretten og barne- og ungdomsorganisasjonene vil finansiere nesten hele registeret, mens de mer pengesterke delene av frivilligheten bærer minimale kostnader.

At sentralorganisasjonene registrerer og betaler en årsavgift på vegne av hele organisasjonen vil være både en mer rettferdig og mindre byråkratisk løsning. Det vil sikre at hele frivilligheten tar registeret i bruk, og at registeret dermed vil fungerer etter hensikten.

§ 4 Kategori (Aktivitetsområde)

LNU støtter innføringen av kategorier som muliggjør komparativ forskning på frivillighetsfeltet. Samtidig er det viktig at kategoriene er godt tilpasset norske forhold så de kan brukes i politikkutforming og i forbindelse med støtteordninger og annet. Det er derfor nødvendig å innføre flere kategorier enn de som er i ICNPO-modellen, blant annet barne- og ungdomsorganisasjoner og minoritetsorganisasjoner. LNU mener det er positivt at organisasjonene kan melde inn opp til tre kategorier, siden mange organisasjoner driver med et bredt spekter av aktiviteter.

Fremtidige muligheter i registeret

For at registeret skal være et godt redskap for frivilligheten og det offentlige er det viktig at det blir tatt aktivt i bruk av begge parter. Det fordrer at det er ubyråkratisk og rimelig for organisasjonene og registrere seg, og at de ser nytten av det. I tillegg bør det offentlige ta det aktivt i bruk, i forbindelse med forskning, støtteordninger og annen frivillighetspolitikk. Både fylkeskommuner og kommuner bør kunne se muligheten registeret gir dem til å drive god frivillighetspolitikk også lokalt.

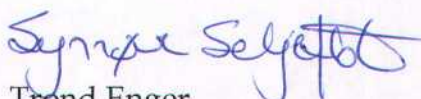
Det bør fremover også åpnes for å kunne registrere ulike typer informasjon, for at registeret skal kunne bli nyttig for flere formål. Det vil for eksempel være aktuelt å melde inn medlemstall for barne- og ungdomsorganisasjonene, siden dette er et viktig element i de fleste offentlige støtteordninger. Ved å knytte ulike offentlige ordninger til frivillighetsregisteret vil man kunne realisere målet om å skape en enklere hverdag for frivilligheten.

LNU er glade for at frivillighetsregisteret nå blir realisert, og håper det blir et register tilpasset hele frivilligheten, der det blir enkelt og nyttig å registrere seg for alt fra små lokallag til store sentrale organisasjoner. For å realisere dette er det viktig at breddefrivilligheten nå blir lyttet til i saker som er avgjørende for registerets suksess. Hvis det fungerer etter hensikten vil det bli et godt og nyttig verktøy både for frivilligheten selv og det offentlige.

Vennlig hilsen

Landsrådet for Norges
barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)

Bjarne Dæhli
Leder

for Trond Enger
Generalsekretær

